

Studieplan for kunst og design I (60 studiepoeng)

Studieplanen ble anbefalt av avdelingsstyret 19.06.2002 og behandlet i høgskolestyret 05.12.2002. Godkjent av rektor i brev av 8. mai 2003 etter fullmakt fra høgskolestyret 05.12.2002. Endring i planen godkjent av avdelingsstyret 13.04.2005.

Innledning

Studiet i kunst og design I (60 studiepoeng) (KDI) har som mål og prinsipp at kunst og design har et felles grunnlag i samspill mellom kunstproduksjon og designproduksjon. Dette hybride utgangspunktet stimulerer til en spørrende holdning, kreativitet og problemløsning. Utvikling av idéer, prosesser og produkter i varierte visuelle uttrykksformer er sentral i studiet.

Samtiden er karakterisert av flytende grenser mellom tradisjonelle fag, medier og disipliner. Nye medier, nye utfordringer og muligheter oppstår kontinuerlig og fusjon mellom medier og kunsthøgskole øker. Informasjons- og kommunikasjonsteknologien bidrar til at kultur i stadig større grad har et globalt grunnlag. Kunst og design er ikke atskilte fagområder. Åpenhet, nytenkning og eksperimentering er nødvendig i de utfordringer som finnes i og mellom samtidens kunst og designfelt.

Studiet gir en introduksjon til kunst og design ved praktisk verkstedarbeid og teoretisk refleksjon. Tegning, foto og IKT benyttes til bl.a. idéutvikling. Ferdigheter i å kunne synliggjøre og formidle nye idéer i samarbeid med andre står sentralt i studiet. Studiet stiller krav om stor grad av fleksibilitet og evne til å kombinere og bruke kunnskaper på tvers av faggrenser.

Opptakskrav

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Omfang

Studiet har et omfang på 60 studiepoeng og er organisert som heltidsstudium over ett studieår.

Kompetanse

Kunst og design I kan tas i kombinasjon med andre fagområder og kan inngå i en bachelorgrad (180 studiepoeng).

Bachelorgrad i kunst og design

Bachelorstudiet i kunst og design består av følgende studieenheter:

1. studieår: Kunst og design I (60 studiepoeng)
2. studieår: Kunst og design 2 (60 studiepoeng)
3. studieår: Kunst og design 3 (60 studiepoeng). Tredje studieår (påbyggings-/tilleggsstudiet) kan også bestå av andre studieenheter etter nærmere regler, se under.

Studenter som er tatt opp til bachelorstudium i kunst og design (180 studiepoeng) må ha bestått kunst og design I før utdanningens 2. år kan påbegynnes. Tilsvarende må kunst og design I og 2 være bestått før utdanningens 3. studieår kan påbegynnes.

Fullført studieprogram gir graden og tittelen *bachelor i kunst og design* (på engelsk: *Bachelor of Art and Design*). Bachelorprogrammet har et omfang på 180 studiepoeng / 3 års normert studietid. Programmet består av 2-årig høgskolekandidatstudium i kunst og design (120 studiepoeng) og godkjent påbyggings-/ fordypnings-/tilleggsstudium av omfang 60 studiepoeng. Innhold og oppbygning av høgskolekandidatstudiet og påbyggings-/fordypnings-/tilleggsstudiet fremgår av fag-/ studieplan for

disse. Påbyggings-/tilleggsstudiet skal være en fastsatt/godkjent studieenhet (fag, emnegruppe, studieprogram) av omfang 60 studiepoeng. For utenlandsk utdanning eller i særlige tilfeller kan avdelingsstyret godkjenne også andre kombinasjoner av mindre emner som påbyggings-/fordypnings-/tilleggsstudium enn fastsatte fag, emnegrupper eller studieprogram. En slik emnekombinasjon skal i så fall utgjøre en naturlig faglig enhet. Studenter som tas opp på bachelorprogrammet i kunst og design, må søke spesielt om opptak til påbyggings-/fordypnings-/tilleggsstudier dersom de ønsker å ta slike ved andre avdelinger ved Høgskolen i Oslo. Høgskolen i Oslo kan ikke garantere at alle får innfridd sine høyest prioriterte valg. Alle studenter som tas opp på bachelorprogrammet i kunst og design skal imidlertid få tilbud om et påbyggings-/fordypnings-/tilleggsstudium ved Avdeling for estetiske fag eller en annen avdeling ved høgskolen, som kombinert med gjennomført toårig studium (120 studiepoeng) i kunst og design vil gi graden og tittelen *bachelor i kunst og design*. Slikt tilbud gjelder likevel bare i inntil ett år fra siste eksamen i det toårige studiet i kunst og design ble avlagt.

Det vises for øvrig til forskrift om krav til bachelorgraden ved Høgskolen i Oslo. Denne finnes på www.hio.no.

Internasjonalisering

Studenter som tar studiet som del av en bachelorgrad i kunst og design (180 studiepoeng) og som ønsker å ta deler av utdanningen i utlandet, gjør dette i bachelorgradens tredje studieår. Utenlandsoppholdet godkjennes som del av studentens norske utdanningsløp etter tid-for-tid-prinsippet.

Mål

Gjennom arbeidet med studiet skal studentene:

- utvikle ferdighet til idéutvikling, problemløsning, visualisering av ideer og formidling i en kunst- og designprosess;
- utvikle kompetanse i analyse og refleksjon over eget og andres arbeid knyttet til kunst, design og visuell kommunikasjon;
- utvikle visuell og kulturell kompetanse gjennom kjennskap til hvilken rolle kunst og design har spilt til ulike tider i ulike samfunn;
- utvikle ferdighet i å gjøre hensiktsmessige valg av formale og estetiske virkemidler i forhold til ide og fram til produkt;
- tilegne seg kunnskap og erfaring med informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) som verktøy i idéutvikling og som presentasjonsverktøy;
- utvikle et reflektert forhold til miljø, forbruk og materialvalg;
- tilegne seg og kunne anvende fagterminologi.

Innhold

Studiets innhold:

1. Kunst, design og formidling (40 studiepoeng).
2. Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (10 studiepoeng).
3. Kunsthistorie, kunstteori, designteori og estetikk (10 studiepoeng).

Kunst, design og formidling (40 studiepoeng)

Kunst, design og formidling, fokuserer på dynamikken mellom praktisk-estetisk arbeid, formidling og teoretisk refleksjon. Studiet legger vekt på at eksperimentering og utforming skal utføres både med tradisjonelle og nyere uttrykk, teknikker og materialer. Sentralt står studentens evne til å visualisere og formidle sine ideer. Studentene skal tilegne seg relevant teori, formidlingsprinsipper og teknikker for å kunne anvende disse i kunst- og designprosjekter. Formidlingsprinsipper og teknikker er viktige grunnpilarer i studiet.

Gjennom arbeidet med kunst, design og formidling skal studentene:

- kunne gjennomføre kunst- og designprosesser fra idé til ferdig produkt/prototyp;

- kunne foreta vurdering av og refleksjon over eget og andres arbeid med dokumentasjon, presentasjon og formidling;
- vise evne til kritisk refleksjon og kunne vurdere bruk av estetiske virkemidler i kunst, design og formidling;
- utvikle en bevisst og søkende arbeidsmåte og anvende ulike strategier i arbeidsprosessen;
- kunne utnytte et bredt utvalg av kilder til forarbeid og bearbeiding;
- kunne bruke IKT i kunst- design og formidling;
- vise håndverksmessig ferdighet i valg, bruk og vedlikehold av redskap;
- tilegne seg og kunne anvende fagterminologi;
- kunne gjøre valg, eksperimentere med materialer, teknikker og redskaper og anvende disse i forhold til ide, intensjon, funksjon og uttrykk;
- kunne klargjøre og presentere prosjekter i utstillingssammenheng.

Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (10 studiepoeng)

Hovedemnet omfatter innføring i tegne- og bildemanipuleringsprogram og bruk av aktuell programvare som presentasjons- og kommunikasjons verktøy. Bruk og produksjon av bilder inngår som et viktig element.

Gjennom arbeidet med informasjons- og kommunikasjonsteknologi skal studentene:

- kunne bruke tegne- og bildemanipuleringsprogram i eget skapende arbeid;
- kunne bruke aktuell programvare til å lage digitale presentasjoner;
- kunne bruke Internet som kunnskapskilde;
- kunne bruke Internet som formidlingsverktøy;
- vise evne til kritisk refleksjon og kunne vurdere bruk av estetiske virkemidler i presentasjon av kunst- og designprodukter.

Kunsthistorie, kunstteori, designteori og estetikk (10 studiepoeng)

Kunsthistorie, kunstteori, designteori og estetikk omfatter en innføring i sentrale emner på fagområdet. Gjennom arbeidet med kunstteori, designteori og estetikk skal studentene

- tilegne seg grunnleggende kunnskap om hovedtrekk i kunst- og designhistorien;
- tilegne seg kunnskap om hovedtrekk i samtidens kunstteori og designteori;
- kunne anvende kritisk analyse av kunst- og designproduksjon;
- kunne formidle kunstteori, designteori og estetikk.

Organisering og arbeidsmåter

Organisering

Undervisningen i kunst, design og formidling, informasjons- og kommunikasjonsteknologi, og kunsthistorie, kunstteori, designteori og estetikk går parallelt. Teori og praktisk arbeid integreres i hvert prosjekt. Undervisningen er organisert i seks prosjekter med progresjon fra grunnleggende oppgaver til selvstendig arbeid. Høgskolen disponerer verksteder til arbeid innen billedvev, grafikk, IKT, keramikk, material og miljø, stofftrykk, søm, tegning og maleri, 3-dimensjonalt arbeid, tre og metall og vev. Studentene får tildelt plass i forhold til undervisningsplanen. Studiet avsluttes med et eksamensprosjekt.

IKT, kunsthistorie, kunstteori, designteori og estetikk organiseres parallelt i prosjektene 1 - 5.

Undervisningen er organisert i følgende prosjekter:

Introduksjon (om lag 1 uke)

Ved semesterstart introduseres studentene til studiet i KDI. Introduksjonen omfatter bl.a. omvisning i verksteder, datarom, bibliotek, m.m. Det vil også bli gitt en orientering om aktuelle steder i Oslo som er relevant for studiets innhold, for eksempel museer, gallerier, materialutsalg osv. Videre vil studieplanen og undervisningsplanen for KDI bli gjennomgått.

Prosjekter

1. Ideutvikling og medienes omfang (om lag 2 uker)

Prosjektet tar sikte på å vise i teori og praksis det symbiotiske forholdet ideer kan ha til medier, hvordan visualisering av ideer tar til og måten en ide kan forandre form og innhold i løpet av en utviklingsprosess.

Studenten skal:

- kunne drøfte hva en ide er;
- kaffe seg kjennskap til hvordan ideer oppstår;
- skaffe seg kjennskap til ulike ideologier, metoder for og prosesser i ideutvikling;
- tilegne seg forståelse for sammenheng mellom ide og media.

2. Grunnleggende emneområder (om lag 8 uker individuelt)

Prosjektet belyser sammenheng mellom idé og mening via arbeid i ulike teknikker og materialer.

Studenten skal:

- tilegne seg ferdigheter innen fagområdene tegning, maleri og tekstil);
- anvende grunnleggende visuelle virkemidler;
- anvende ulike redskaper og teknikker i forhold til ide;
- utvikle evne til å dokumentere og formidle eget arbeid;
- skaffe seg kjennskap til miljø og materiallære, helse, ressursbruk og økologi.

3. Hybrid form (om lag 8 uker individuelt)

Hybrider er en fusjon av to eller flere fremmedelementer. Prosjektet identifiserer og problematiserer hybridformens potensial.

Studenten skal:

- tilegne seg kunnskap om hybrid som uttrykksform;
- kunne anvende kunnskapen i utvikling av hybrid;
- eksperimentere med utforming av en selvvalgt ide;
- reflektere og dokumentere prosjektet;
- redegjøre for og formidle ideen fra prosess og produkt.

4. Formidling og utstillingsdesign (om lag 8 uker gruppe/individuelt)

Prosjektet gir en introduksjon til formidling av kunst og design gjennom foredrag, seminar, museums- og galleribesøk og praktisk oppgave. Videre gis en introduksjon til prinsipper og arbeidsområder knyttet til formidling.

Studentene skal:

- observere og samle informasjon om formidlingsteori og metoder;
- få kjennskap til og erfaring med planlegging og utforming av utstillinger;
- tilegne seg kunnskap om plantegning og modellbygging;
- anvende tilegnet kunnskap og erfaring i et utstillingsprosjekt.

5. Kunst og design/Kunst eller design (om lag 2 uker)

I dette prosjektet problematiseres begrepene kunst og design og kunst eller design.

Studentene skal:

- tilegne seg kjennskap og utvikle engasjement i forhold til den pågående debatt om kunst og design/kunst eller design;
- formidle synspunkter gjennom praktiske eksempler og teoretiske utsagn;
- reflektere over og gjøre egne valg i forhold til begrepene kunst og design/kunst eller design.

6. Eksamensprosjekt (om lag 11 uker)

Studentene velger et problemområde som godkjennes av faglærer. Eksamensprosjekt velges i forhold til studieårets fagområder.

I prosjektet skal studentene vise at de:

- kan besvare en problemstilling og dokumentere prosessen;
- kan utvikle og bearbeide en ide;
- kan arbeide selvstendig i en kunst- og designprosess;
- har ferdighet i å bruke estetiske virkemidler;
- kan reflektere over fagteoretiske spørsmål;
- har ferdighet i å velge egnede materialer, teknikker og redskaper;
- kan tydeliggjøre prosessen og problemløsningen gjennom hensiktsmessig dokumentasjon og presentasjon.

Arbeidsmåter

I studiet legges det stor vekt på prosjektarbeid ved at studentens egen innsats står sentralt i studiet. Under arbeidsprosessen legges det vekt på dialog mellom studenter og veiledere. Denne kompetansen er et viktig grunnlag for utførelsen av studentenes eget prosjektarbeid, og forutsetter stor grad av tilstedeværelse i verksteder og aktiv deltakelse i undervisningen. Utdanningen er i stor grad basert på at læringen foregår sammen med andre. En slik læreprosess krever samvær og samarbeid over tid. Det forutsettes derfor at studentene i hovedsak er til stede i undervisningen og er kjent med kunnskapsinnholdet i denne.

Studiet legger stor vekt på å trene studentene til å bli gode i prosjektarbeidsformen. I studiet inngår fem prosjekter som varer fra to til åtte uker. Gjennomføring av prosjektene er arbeidskrav i studiet. Hvert prosjekt avsluttes med at studentene legger fram sitt prosjekt og reflekterer over resultat og prosess. Slike prosjektfremleggelser har stor verdi i den totale læringsprosessen. Studentene skal selv ta ansvar for egen læring og utvikling. Studiet avsluttes med et eksamensprosjekt over 11 uker.

Til hvert prosjekt skal det settes krav om at studenten skal formulere ulike, men presise mål til prosjektene. Disse skal fokusere på både kunstfaglige og designfaglige prosesser. Dette betyr at gjennom kreative prosesser, teoretiske studier, refleksjon og valg skal prosjektene ende opp i produkter som skal dokumenter en kunstfaglig løsning, en prototyp som er resultatet av en designprosess hvor det er krav til form og funksjon eller "noe midt i mellom".

Presentasjon av eget arbeid er en viktig læringsarena for alle studentene, og det legges stor vekt på dette i studiet blant annet gjennom felles samlinger. Studentene får ikke direkte erfaring med alle materialene selv. Medstudentenes erfaringer presentert i plenum blir derfor en viktig kilde til læring. I verkstedarbeidet skal en ta i bruk arbeidsformer som utvikler studentenes egne idéer, praktiske ferdigheter, formforståelse og uttrykksevne. Felles presentasjoner og utstillinger vil danne grunnlag for drøfting og vurdering av studentarbeid. Vurdering og veiledning er en viktig del av arbeidsprosessen.

I verkstedarbeidet skal det tas i bruk arbeidsformer som utvikler studentenes egne idéer, praktiske ferdigheter, formforståelse og uttrykksevne. Felles presentasjoner og utstillinger vil danne grunnlag for drøfting og vurdering av studentarbeid. Vurdering og veiledning er en viktig del av arbeidsprosessen.

Tabell 1: Innhold og organisering av Kunst og design I (60 studiepoeng)

Fordypningsområdet Kunst, design og formidling (40 studiepoeng)	Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) (10 studiepoeng)	Kunsthistorie, kunst- teori, designteori og estetikk (10 studie- poeng)
Ide, utvikling og medias omfang Grunnleggende emneområde Hybrid form Formidling og utstillingsdesign Kunst og Design/Kunst eller Design		
Eksamensprosjekt		

Obligatorisk tilstedeværelse og arbeidskrav

Obligatorisk tilstedeværelse i undervisningen

Studiet omfatter følgende undervisnings- og veiledningssituasjoner der det er krav om tilstedeværelse og aktiv deltakelse:

- faglige innføringer og demonstrasjoner;
- felles faglige drøftinger og vurderinger underveis og til slutt i forhold til studieoppgaver;
- erfaringsinnhenting i verksted- og laboratorier;
- gruppe- og prosjektarbeid;
- ekskursjoner med faglærer til stede;
- obligatorisk individuell veiledning knyttes til oppgaver gjennom studieåret.

Se undervisningsplanen for nærmere informasjon.

Sykdom fritar ikke for tilstedeværelse og aktiv deltakelse i undervisnings- og veiledningssituasjoner der det er krav om dette. Studenter som har mer enn 20 prosent fravær i undervisnings- og veiledningssituasjoner der det er krav om tilstedeværelse og aktiv deltakelse, får ikke anledning til å avlegge eksamen. Studenter som står i fare for å overskride fraværskvoten, får skriftlig melding om dette.

Arbeidskrav

Innfrielse og godkjenning av arbeidskrav danner forutsetningen for å få avlegge eksamen. Arbeidskrav vurderes til "Godkjent"/"Ikke godkjent". Arbeidskrav skal være innfridd innen fastsatt(e) frist(er). Gyldig fravær dokumentert ved for eksempel legeattest, fritar ikke for innfrielse av arbeidskrav. Studenter som på grunn av sykdom eller annen dokumentert gyldig årsak ikke innfrir arbeidskrav innen fristen, kan få forlenget frist. Ny frist for innfrielse av arbeidskrav avtales i hvert enkelt tilfelle med den aktuelle læreren.

Studenter som får vurderingen "Ikke godkjent" på hele eller deler av arbeidskravet avtaler selv ny vurdering av det aktuelle arbeidskravet med faglærer.

Følgende arbeidskrav må være innfridd av studenten og resultatet godkjent av høyskolen før eksamen kan avlegges:

- én oppgave innen kunstteori, designteori og estetikk;
- deltakelse i prosjekt 1 og 5;

- obligatorisk deltakelse på samlinger knyttet til drøfting og presentasjon av prosjekter.
- Se undervisningsplanen for nærmere informasjon.

Alle prosjekter skal:

- presentere en idé/problemstilling;
- inneholde skisser (på papir eller i et annet materiale);
- løse et problem og utvikle et produkt i et materiale;
- inneholde skriftlig dokumentasjon med refleksjon;
- presenteres i plenum (muntlig og/eller digitalt);
- dokumentere bruk av IKT gjennom skisser og/eller presentasjon.

Studentene har selv ansvar for egen læring, og må selv se til at de i løpet av studiet har arbeidet praktisk med de obligatoriske emnene som fastsettes i arbeidskravene. I løpet av studiet skal studentene ha arbeidet praktisk med:

- ulike 2- og 3-dimensjonale materialer og teknikker;
- digital bildebehandling.

Studenter som ønsker å fortsette studiene innen tekstile fagområder, anbefales å velge én prosjektoppgave og eksamensprosjektet innen disse material/tekniske områdene.

Undervisningsplaner

Undervisningsplan utarbeides med utgangspunkt i studieplanen. Denne gir nærmere informasjon om blant annet undervisning med krav om tilstedeværelse, tidspunkt for dette og arbeidskrav.

Undervisningsplanen gir også nærmere informasjon om tidspunkt for vurdering i læringsløpet.

Undervisningsplan deles ut ved semesterets/studiets begynnelse.

Vurdering

Forutsetningen for å få avlegge eksamen (avsluttende vurdering) er:

- at alle arbeidskrav er innfridd og resultat godkjent,
- at studenten ikke har mer enn 20 prosent fravær i undervisnings- og veiledningssituasjoner der det er krav om tilstedeværelse og aktiv deltakelse (se avsnittet "Obligatorisk tilstedeværelse og arbeidskrav", over).

Ved avsluttende vurdering benyttes en karakterskala fra A til E for bestått (A er høyeste karakter og E er laveste) og F for ikke bestått.

Kriterier for avsluttende vurdering, se avsnittet "Avsluttende vurdering" (under).

Det foregår uformell vurdering og veiledning kontinuerlig gjennom hele året. Dette er gjensidige prosesser mellom studenter og faglærere. Veiledning og vurdering vil være knyttet til ulike situasjoner i studiet og gjelder både i de praktiske og i de teoretiske arbeider som studentene skal utføre. Det tas i dette arbeidet sikte på å øve opp studentenes evne til å reflektere over praktiske og teoretiske tilnærmingmåter i faget. Studentene skal slik lære å veilede andre i deres faglige prosesser, samt analysere, vurdere og formulere faglige og metodiske problemstillinger og oppgaver.

Det skal være sammenheng mellom mål, innhold og vurdering i studiet. Egenvurdering skal være en del av selve læringsopplegget og et middel for den enkelte student til å utvikle forståelse for målet med studiet og til å skaffe seg innsikt i egne forutsetninger for estetisk skapende arbeid.

Både studenter og lærere skal vurdere studieopplegg og studiemiljø med sikte på videre utvikling av studiet. Alt vurderingsarbeid bør skje på en måte som stimulerer til drøfting, refleksjon og videre utvikling.

Vurdering i læringsløpet

Vurdering i læringsløpet gjøres på grunnlag av prosjekt 2, 3 og 4. Alle oppgaver i forbindelse med prosjektene skal:

- presentere en ide ut fra prosjektets tema;
- inneholde en prosess;
- resultere i et produkt;
- inneholde en skriftlig dokumentasjon med refleksjon;
- presenteres i plenum.

Hvert prosjekt resulterer i en karakter. Disse inngår i delkarakteren som gis for komponenten "Vurdering i læringsløpet". Det kan ikke klages på prosjektkarakterene (se avsnittet "Avsluttende vurdering", under).

Vurdering i læringsløpet foretas av lærerteamet. En faglig tilbakemelding er del av vurderingen. Vurderingen underveis teller 40 prosent av sluttkarakteren. Informasjon om tidspunkt for vurdering i læringsløpet finnes i undervisningsplanen.

Det legges vekt på konstruktiv kritisk vurdering. Kriterier for vurdering, se avsluttende vurdering.

Studenter som får vurderingen "F" på vurderingen i læringsløpet eller som på grunn av gyldig fravær ikke får levert oppgavene som inngår i vurderingen i læringsløpet, kan melde seg opp til utsatt/ny eksamen.

Avsluttende vurdering

Avsluttende vurdering består av følgende komponenter:

1. Vurdering i læringsløpet. Denne komponenten teller 40 prosent av sluttkarakteren og resulterer i en delkarakter. Komponentens vurderes av lærerteamet.

2. Eksamensprosjektet. Denne komponenten teller 60 prosent av sluttkarakteren og resulterer i en delkarakter. Komponentens vurderes av ekstern sensor.

Vurderingen i læringsløpet og eksamensprosjektet resulterer i én sluttkarakter som fremkommer på vitnemålet. Det kan kun klages på delkarakterene som inngår i avsluttende vurdering.

Eksamensprosjektet vurderes på grunnlag av studentenes ferdighet i

- å utvikle og bearbeide idéer;
- å bruke estetiske virkemidler;
- å bruke materialer, teknikker og egnede arbeidsmåter;
- å reflektere over fagteoretiske spørsmål;
- å formidle eksamensprosjektet.

Studenter som på grunn av gyldig fravær ikke avlegger én eller flere komponenter som inngår i eksamen, eller som får vurderingen F på én eller flere komponenter som inngår i eksamen, kan melde seg opp til utsatt/ny eksamen. Utsatt/ny eksamen arrangeres tidlig i påfølgende semester. Vilklårene for å gå opp til utsatt/ny eksamen er behandlet i *Forskrift om studier og eksamen ved Høgskolen i Oslo*. Oppmelding til utsatt/ny eksamen gjøres skriftlig og sendes administrasjonen ved Avdeling for estetiske fag. Nærmere informasjon om tidspunkt for utsatt/ny eksamen finnes på nettstedet "Eksamen" på www.hio.no.

Ved fremstilling til utsatt eksamen i eksamensprosjekt leveres prosjektoppgaven som til ordinær eksamen. Ved fremstilling til ny eksamen skal prosjektoppgaven som ble vurdert til "F" til ordinær eksamen, være forbedret - for eksempel på grunnlag av begrunnelsen for karakterfastsettingen.

Pensum

Pensum utgjør ca. 2000 sider. Mindre justeringer av pensumlitteratur godkjennes av studieleder. Litteraturlisten med utvalgte pensumsider foreligger ved studiestart.

Studentene legger opp eget tilleggspensum i forhold til tematisk innhold i eksamensprosjektet.

Bergström, B. (2003). *Bild & budskap: ett triangeldrama om bildkommunikation* (2 utg.). Stockholm: Carlssons. 159 sider

Coldevin, A. (2006). *Epoker i Europas stilhistorie: til undervisningsbruk*. Oslo: Aschehoug. 61 sider

Danbolt, G. (2002). *Blikk for bilder: om tolkning og formidling av billedkunst*. Oslo: Abstrakt forl. 80 sider

Gordon, B., & Gordon, M. (2002). *The Complete guide to digital graphic design* (complete guide to digital graphic design). London: Thames and Hudson. 224 sider

Gotfredsen, L. (1987). *Bildets formspråk*. Oslo: Universitetsforlaget. 215 sider

Hauße, T. (1996). *Design*. Oslo: Cappelen. 175 sider

Hopkins, D. (2000). *After modern art: 1945-2000* (pp. 1-197). Oxford: Oxford University Press. 197 sider

Lawson, B. (2006). *How designers think: the design process demystified* (4 utg.). Oxford: Architectural Press. 318 sider

Lynton, N. (1989). *The story of modern art* (2 utg.). London: Phaidon. 400 sider

Malmanger, M. (2000). *Kunsten og det skjønn. Vesterlandsk estetikk og kunstteori fra Homer til Hegel* (pp. 7-16; 32-72; 131-230). Oslo: Aschehoug. 148 sider

Michl, J. (2001). Å se design som redesign. Formgivningsdidaktiske betraktninger. *Form* 35, no. 5, 16 – 18 sider from <http://www.geocities.com/janmichl/nor.redesign.pdf>. 3 sider

Monö, R. (1997). *Design for product understanding: the aesthetics of design from a semiotic approach*. Stockholm: Liber. 167 sider

Rajka, S. (2005). *Kunsthistoriske refleksjoner* (pp. 1-8; 49-82; 147-171). Oslo: Avdeling for estetiske fag, Høgskolen i Oslo. 65 sider

Sparke, P. (2004). *An introduction to design and culture: 1900 to the present* (2 utg.). London: Routledge. 280 sider

Wood, P., & Harrison, C. (1992). PartVIII. In *Art in theory: 1900-1990: an anthology of changing ideas* (pp. 987-1128). Oxford: Blackwell. 141 sider

Tillegglitteratur

Amundsen, B. R. (1995). *Strek og form*. Oslo: Tell. 105 sider

Appignanesi, R., & Garratt, C. (2003). *Introducing postmodernism* (2 utg.). Cambridge: Icon. 150 sider

Boyes, J. (1998). *Essential fashion design*. London: Batsford. 94 sider

- Braddock, S. E., & O'Mahony, M. (1998). *Techno textiles: revolutionary fabrics for fashion and design*. London: Thames & Hudson. 191 sider
- Cooper, D. (2001). *Drawing and perceiving: life drawing for students of architecture and design* (3 utg.). New York: Wiley. 205 sider
- Erichsen, S. H., & Wesenberg, C. F. (2001). *Mediedesign: bilde, tekst, lyd*. Oslo: Gan. 496 sider
- Freeland, C. A. (2003). *Art theory: a very short introduction*. Oxford: Oxford University Press. 158 sider
- Gombrich, E. H. (2003). *Verdenskunsten* (4 utg.). Oslo: Aschehoug. 394 sider
- Gotfredsen, L. (1999). *Når ting bliver kunst*. København: Gad. 235 sider
- Helland, B. (1990). *Forming av klær*. Oslo: Yrkesopplæring. 137 sider
- Koefoed, H. (1998). *Modernismen i kunsthistorien: fra 1870 til 1990-årene*. Oslo: Yrkesopplæring. 226 sider
- Koppen, M. B. (1988). *Innføring i billedvev* (3 utg.). Oslo: Universitetsforlaget. 225 sider
- Larsson, L. O. (1997). *Metodelære i kunsthistorie*. Oslo: Cappelen. 150 sider
- Lium, R. N. (1992). *Ny norsk billedvev: et gjennombrudd*. Oslo: Huitfeldt. 127 sider
- Lucie-Smith, E., & Hirsch, E. (Reds.). (1990). *Illustrert kunsthordbok*. Oslo: NKS-forlaget. 215 sider
- Mannila, L. (2005). *God form i Norge: Jacob-prisens vinnere 2005-1957*. Oslo: Messel forlag. 257 sider
- Mogensen, J., Jessen, K. B., Jeppesen, B., & Hejlskov Larsen, S. (1993). *Dansk design - fra kirke til café*. Herning: Systime. 286 sider
- Møllerup, P., & Norsk form. (1998). *Design er ikke noe i seg selv*. Oslo: Norsk form. 135 sider
- Mørstad, E. (1996). *Malerileksikon: teknikker, motivtyper og estetikk*. Oslo: Ad notam Gyldendal. 327 sider
- Noklin, L. (1971). Why have there been no great women artists? *Art News* (69).
- Sim, S., & Van Loon, B. (2001). *Introducing critical theory*. Cambridge: Icon. 176 sider
- Skjeggstad, E. (2001). *Broder videre*. Vollen: Tell forl. 136 sider
- Svaboe, B. (1995). *Stofftrykk*. Vollen: Tell forl. 128 sider
- Taylor, B. (1995). *The art of today*. London: Weidenfeld and Nicolson. 176 sider
- Teigen, T. (1994). *Farger: en visuell innføring*. Oslo: Ad notam Gyldendal. 216 sider
- Thiis-Evensen, T., & Nybø, K. N. (1995). *Europas arkitekturhistorie: fra idé til form*. Oslo: Gyldendal. 172 sider
- Vestby, V. (1990). *Vev: mønster og mangfold*. Oslo: Tell forlag. 192 sider

Warsén, L., & Leander, P. (1999). *Resa i design*. Stockholm: Kommunikationsforskningsberedningen. 247 sider

Wichstrøm, A., & Falck, S. (2002). *Kvinneliv, kunstnerliv: kvinnelige malere i Norge før 1900* (2 utg.). Oslo: Gyldendal. 247 sider

Wilkinson, J. (1999). *Tegning og maling*. Oslo: Teknologisk forl. 256 sider

Øijord, A. (1992). *Analytisk estetikk, eller Jakten på skjønnheten*. Oslo: Tell. 175 sider

Pensumliste pr. 03.05.2006